

**nébih**

termőföldtől  
az asztalig

*HUNGALIMENTARIA*

*Élelmiszerjelölés – a származás és a GMO-mentes  
jelölés szabályai*

*Kovács Krisztina NÉBIH-ÉTBI  
2023. április 18.*



# Származás, eredet



## Származási ország / Eredet helye

„Az élelmiszer származási országának vagy eredete helyének feltüntetését biztosítani kell minden olyan esetben, ha annak hiánya valószínűleg félrevezetné a fogyasztót az élelmiszer valódi származási országa vagy eredetének helye tekintetében.”  
**TEHÁT NEM KÖTELEZŐ AUTOMATIKUSAN!**





# Származás/eredet:

## UNIÓS ELŐÍRÁSOK ALAPJÁN KÖTELEZŐ:

- Húsok
- Gyümölcs és zöldség
- Méz
- Halak
- Olivaolaj
- Tojás
- BIO/ÖKO termékek



EU bio termék címke



## • Fűszerpaprika

- [MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV 2-211 számú irányelve](#) a fűszerpaprika őrleményről
- [MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV 2-108 számú irányelve](#) a megkülönböztető minőségi jelöléssel ellátott fűszerpaprika-őrleményről

A fűszerpaprika-őrlemények csomagolásán fel kell tüntetni a termőhely(ek)et (BETŰMÉRET ELŐÍRÁS IS VAN RÁ).

Amennyiben több termőhelyről származik:

pl. Magyarország (70%), Spanyolország (20% ), Kína (10% ).

**CSEMEGE ÉS ÉDES NEMES JELZŐ CSAK MAGYAR PAPRIKÁNÁL LEHET!**



# Származási ország (1169/2011/EU RENDELET szerinti fogalma)

952/2013/EU rendelete az Uniós Vámkódex létrehozásáról



60. cikk

A származás megszerzése

- (1) A teljes egészében egyetlen országban vagy területen létrejött vagy előállított árut az abból az országból vagy területről származónak kell tekinteni.
- (2) Az olyan árut, amelynek előállítása egynél több országot vagy területet érint, abból az **országból vagy területről** származónak kell tekinteni, ahol **az utolsó lényeges, gazdaságilag indokolt feldolgozása vagy megmunkálása történt** – egy e célra felszerelt vállalkozás területén –, aminek eredményeként új terméket állítanak elő, **vagy ami az előállítás fontos szakaszát képezi.**





**EREDET HELYE:**

**1169/2011/EU RENDELET 2. cikk (2) g):**

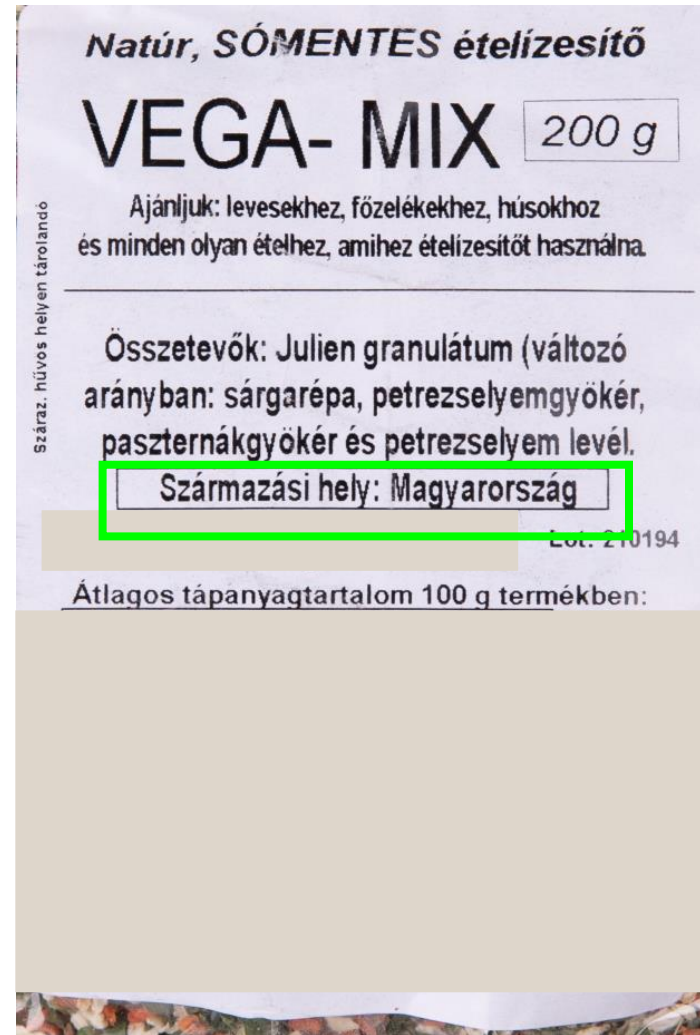
*„eredet helye”: az a hely, amelyet az élelmiszer eredeteként feltüntetnek, és amely nem a hivatkozott uniós rendelettel összhangban meghatározott származási ország; az élelmiszer-vállalkozó nevének és címének a címkén való feltüntetése nem minősül e rendelet alkalmazásában az élelmiszer származási országa vagy eredete megjelölésének*







Nem jelöl  
származást



Származást jelöl.

# Elsődleges összetevő származása

## Útmutató!

A BIZOTTSÁG (EU) 2018/775 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2018. május 28.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikke (3) bekezdésének az élelmiszerek elsődleges összetevője származási országának vagy eredete helyének feltüntetésére vonatkozó szabályok tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (Ezt a rendeletet 2020. április 1-jétől kell alkalmazni.) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:32018R0775>

A Bizottság Közleménye az 1169/2011/EU rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásáról 2020/C 32/01 C/2020/428

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.C\\_.2020.032.01.0001.01.HUN&toc=OJ:C:2020:032:TOC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.032.01.0001.01.HUN&toc=OJ:C:2020:032:TOC)



## Mi az előírás?

Amennyiben feltüntetik az élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét, de az **nem egyezik meg elsődleges összetevője/(i)** származási országával vagy eredetének helyével, akkor az elsődleges összetevő származási országát vagy eredetének helyét is meg kell adni vagy „eltérőként kell feltüntetni”.

A rendelet **két feltételt állapít meg** az elsődleges összetevők különleges jelölési követelményeinek alkalmazása esetében:

- (1) a végső élelmiszer származási országának vagy eredete helyének feltüntetése,
- (2) az élelmiszer feltüntetett származási országa vagy eredetének helye nem egyezik meg elsődleges összetevője vagy összetevői származási országával vagy eredetének helyével.

**Ha nincs feltüntetve származás, vagy a végső élelmiszer származása megegyezik az elsődleges összetevő származásával, akkor a 2018/775 rendeletet nem kell alkalmazni!**



„elsődleges összetevő”: valamely élelmiszer olyan összetevője vagy összetevői, amelyek az adott élelmiszer több mint 50 %-át teszik ki, vagy amelyet a fogyasztó rendszerint az adott élelmiszer nevével azonosít, és amely esetében legtöbbször mennyiségi jelölés szükséges.



Itt a hús és a máj az elsődleges összetevő!

# Származási ország / Eredet helye

**PÉLDA:**

**Felvágott jelölésén szerepel:**

**„Származási hely: Magyarország”**

***A termék elsődleges összetevője, a sertéshús viszont Németországból származik, akkor a kötelező jelölés:***

**„Származási hely: Magyarország**

**A sertéshús Németországból származik”**

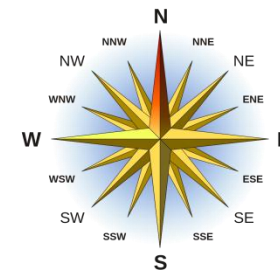
*vagy*

**„Származási hely: Magyarország**

**A sertéshús nem magyar”**



# Az elsődleges összetevő származási országának vagy eredete helyének megjelölése



a) az alábbi földrajzi területek valamelyikére való hivatkozással:

i. „EU”, „nem EU” vagy „EU és nem EU” vagy

ii. olyan régió vagy bármely más földrajzi terület, amely vagy több tagállamban vagy több harmadik országban terül el, amennyiben azt a nemzetközi jog akként határozza meg, vagy ha az egy átlagosan tájékozott fogyasztó számára jól érthető; vagy

iii. egy FAO halászati terület, vagy tengeri vagy édesvízi terület, amelyet a nemzetközi jog akként határozza meg, vagy amely egy átlagosan tájékozott fogyasztó számára jól érthető; vagy

iv. adott tagállam(ok) vagy harmadik ország(ok); vagy

v. olyan régió vagy bármely más földrajzi terület egy tagállamban vagy egy harmadik országokban, amely egy átlagosan tájékozott fogyasztó számára jól érthető; vagy

vi. a származási ország vagy az eredet helye, az elsődleges összetevő(k)re alkalmazandó különleges uniós rendelkezésekkel összhangban;

b) vagy az alábbi nyilatkozattal:

**„(az elsődleges összetevő neve) nem az élelmiszer származási országából vagy eredetének helyéről származik” vagy bármely olyan hasonló felirat, amely a fogyasztó számára valószínűsíthetően ugyanazt jelenti.**



*Natúr, SÓMENTES ételízesítő*

# VEGA-MIX

200 g

Ajánljuk: levesekhez, főzelékekhez, húshoz  
és minden olyan ételhez, amihez ételízesítőt használna.

Száraz, húvos helyen tárolando

Összetevők: Julien granulátum (változó  
arányban: sárgarépa, petrezselyemgyökér,  
paszternákgyökér és petrezselyem levél).

**Származási hely: Magyarország**

Átlagos tápanyagtartalom 100 g termékben:

A hatósági ellenőrzés során bekérjük a zöldségek származását, ha az nem magyar, jelölni kell, hogy honnan van, vagy azt kell írni, hogy nem magyar.



Önkéntesen jelölve van a származás, így az elsődleges összetevők származását is vizsgálni kell. Mivel a sárgarépa Kínából származik, ezért a sárgarépa származását is fel kell tüntetni:

Pl. „A sárgarépa Kínából származik”  
vagy „A sárgarépa nem magyar.”





## Kivételek (nem kell alkalmazni a rendeletet):

- Bejegyzett védjegyek, amikben földrajzi név van (lehet nemzeti is!)
- Uniós oltalom alatt álló földrajzi nevek
- Uniós ökológiai logó használata
- A felelős vállalkozó nevének, címének megadása
- Szokásos nevek, pl. frankfurti virsli, 
- Előírt nevek pl. 
- „Csomagolás helye:....”
- „Előállító/gyártó: Y megbízásából X”
- „fajtájú”, „típusú”, „stílusú”, „recept”, „ihletésű” vagy „... módra” kifejezések

## Alkalmazni kell a rendeletet, mert **származásnak minősül:**

- Nem bejegyzett védjegyek, amikben földrajzi név van
- „készült (ország)-ban/-ben”,
- „gyártás helye (ország)”,
- „előállítás helye (ország)”
- „(ország)-ban/-ben előállított termék”
- a konkrét földrajzi területekre utaló, egyértelmű és látható zászlók és/vagy térképek
- nemzeti szimbólumok



# GMO mentes jelölés



# GMO-t tartalmazó élelmiszerek – jelölési kötelezettség van!



*Ez a termék  
géntechnológiával  
módosított szervezetet  
tartalmaz.*

## GMO register

This search engine covers the [Community register of GM food and feed](#) ([Regulation \(EC\) 1829/2003](#)) and the GM products withdrawn from the market.

For example, if you search in [the register](#) for authorised GM cotton, you will get a list of all authorised GM cottons and their description.

[GMO register \(europa.eu\)](#)



# Ha nincs jelölve az élelmiszeren, hogy GMO-s

- Engedélyezett GMO-t legfeljebb 0,9 %-ban tartalmazhat, feltéve ha az előfordulás véletlenszerű vagy technikailag elkerülhetetlen!
- Ez nem azt jelenti, hogy ezeknél a termékeknél használható a *GMO-mentes* jelölés!!!

Szigorúbb szabályok:

[61/2016. \(IX. 15.\) FM rendelethe](#) a GMO-mentességre utaló jelölésről



*A hús GMO-mentes termelésben felhasználható  
takarmánnyal etetett állattól származik.*

# GMO forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező növények az EU-ban (jelenleg)




gyapot-, kukorica-, olajrepce-, szója- és cukorrépa fajták

## 61/2016. (IX. 15.) FM rendelete: Egyetlen összetevős növényi termék

Csak akkor lehet **GMO mentes termelésből** származó, **ha a növénynek létezik engedélyezett GMO-s változata**, és nem tartalmaz, vagy legfeljebb 0,1%-ban tartalmaz GMO-t „véletlenül” vagy „technikailag elkerülhetetlenül”.





<p><b>TERMÉK JELÖLÉSÉN LEVŐ INFORMÁCIÓK</b></p> 	<p><b>SZÓJALISZT</b></p>	<p><b><u>GMO-mentes</u> termelésből származó SZÓJALISZT</b></p>	<p><b>SZÓJALISZT</b> <i>Ez a termék géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz.</i></p>
<p><b>SZÓJÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK</b></p>	<p>legfeljebb 0,9%-ban tartalmazhat <u>GMO-t</u> „véletlenül” vagy „technikailag elkerülhetetlenül”</p>	<p>legfeljebb 0,1%-ban tartalmazhat <u>GMO-t</u> „véletlenül” vagy „technikailag elkerülhetetlenül”</p>	<p>0,9 % felett tartalmaz <u>GMO-t</u></p>

**Tehát, ha egy terméken nincs GMO-mentességre utaló jelölés,  
akkor az nem azt jelenti, hogy a termék GMO-s!**





# Egyetlen összetevős állati termék

**Hús, hal, tej, tojás** esetén akkor alkalmazható a GMO-mentességre utaló jelölés, ha az állatnak – a rendeletben előírt ideig – **kizárólag GMO-mentes termelésben felhasználható takarmányt adtak** (a takarmány legfeljebb 0,9%-ban tartalmazhat GMO-t „véletlenül” vagy „technikailag elkerülhetetlenül”).



*A hús GMO-mentes termelésben felhasználható takarmánnyal etetett állattól származik.*

<p><b>TERMÉK JELÖLÉSÉN LEVŐ INFORMÁCIÓK</b></p> 	<p><b>SERTÉSHÚS</b></p>	<p><u>GMO-mentes termelésből</u> származó <b>SERTÉSHÚS</b> <i>A hús <u>GMO-mentes termelésben</u> felhasználható takarmánnyal etetett állattól származik.</i></p>
<p><b>TAKARMÁNYRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK</b></p>	<p>GM takarmányt is kaphat az állat</p>	<p>az a takarmány, amivel az állatot etetik legfeljebb 0,9%-ban tartalmazhat <u>GMO-t</u> „véletlenül” vagy „technikailag elkerülhetetlenül”</p>

<p><b>TERMÉK JELÖLÉSÉN LEVŐ INFORMÁCIÓK</b></p> 	<p><b>2,8%-os FÉLZSÍROS TEJ</b></p>	<p><u>GMO-mentes</u> termelésből származó <b>2,8%-os FÉLZSÍROS TEJ</b> <i>A tej <u>GMO-mentes</u> termelésben felhasználható takarmánnyal etetett állattól származik.</i></p>
<p><b>TAKARMÁNYRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK</b></p>	<p>GM takarmányt is kaphat az állat</p>	<p>az a takarmány, amivel az állatot etetik legfeljebb 0,9%-ban tartalmazhat <u>GMO-t</u> „véletlenül” vagy „technikailag elkerülhetetlenül”</p>

[Küldés e-mailben](#) [Nyomtatás:](#)

**Mikor lehet „GMO-mentes termelésből” származó egy szójaliszt, a tej, a méz, egy szójaital vagy egy szalámi?**



2017. június 28.



GMO  
mentes

GMO FREE



GMO  
mentes  
termelésből



*A hús GMO-mentes termelésben felhasználható  
takarmánnyal etetett állattól származik.*

Laboratórium



Infografikák

Terméklista



Videók

Tippek



Szupermenták



Szupermenta





Alapélelmiszerek, fűszerek

Tejtermékek

Hűszeszítmények

Édességek, snackek

Zöldség-gyümölcs,  
növényvédelem

Félkész ételek

Italok, kávé, tea

Vendéglátás

Állatgyógyászati termékek,  
takarmány

Alkoholos italok

Tartós élelmiszerek

Étrend-kiegészítők

TEREDMÉNYEK SZÁMOKBAN  
2022



Köszönöm a  
figyelmüket!

